

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

PREȚUL ABONAMENTULUI	PENTRU STRĂINĂȚATE	Apare totdeauna Duminică	Redacția și Administrația:	Anunțuri se primesc la Administrația fostă cu prețuri convenabile
Pe trei luni Lei 70	Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 300	—	Cluj, Str. Regina Maria 38.	
Pe o jumătate de an Lei 130	Pentru America \$2	Editor și Redactor: J. B. Sima	Telefon: 4-46	
Pe un an întreg Lei 250				

Sfîntirea Clopotelor Catedralei din Cluj

ȘASE REGINE ALE EUROPEI

CLOPOTELE CATEDRALEI ORTODOXE DIN CLUJ

REGINA MARIA
a Angliei

REGINA MARIOARA
a Jugoslaviei

REGINA MAUDA
a Norvegiei

REGINA MARIA
a României

SERVICIUL DIVIN

PRINȚESA MARINA,
fiica prințului Nicolae al greciei,
un tip de frumusețe clasică. E
vorba să se căsătorească cu
prințul Nicolae al României

Clopotele catedralei din Cluj

Duminică a avut loc la Cluj solemnitatea sfînjirii a patru clopote destinate catedralei ortodoxe.

Guvernul a participat la sărbătoare prin d. Octavian Goga, ministru de interne. După serviciul religios au luat cuvîntul P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan, care a arătat importanța actului îndeplinit și d. Octavian Goga, care a vorbit cu avîntul său obișnuit.

Dsa a promis sprijinul guvernului pentrucă să se acorde fondurile necesare terminării catedralei a cărei clădire s'a început acum cinci ani.

PARADA MILITARĂ

REGINA VICTORIA
a Spaniei

REGINA ELISABETA
a Belgiei

D. MINISTRU GOGA VORBEȘTE ADUNĂRII
(Foto. „REALITATEA“).

REALITATEA

POAIE SĂPTĂMÂNALĂ ILUSTRATĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj, strada Regina Maria Nr. 36.

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 250
Pe o jumătate de an „ 130
Pe trei luni „ 70

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America \$2
Jugoslavia și Cehoslovacia . Lei 300

Editor și Redactor: J. B. Sima

DUMINECĂ 8 MAIU 1927

Tot distracții nevinovate

Pătura selectă, — în care intră bineînțeles și îmbogății, — din orașele noastre cu atmosferă cosmopolită, incurajează uimitor și practică pe o întinsă scară, distracția inoelnică a varietetelor. De la bătrâni cu respectabile chelii și două rânduri de ochelari, până la imberbi adolescenți din pătura selectă, toți se grămădesc în aceste localuri a căror „program“ începe aproape de miezul nopții.

Arta din aceste localuri, cu obligatorie consumație, este limitată la câteva cuplete, cu stridenți guturale, cu gesturi ridicole, adeseori cu scârțâituri enervante, și la un torent de dansuri exotice nu numai prin gestulație și afroditișm, dar și prin aproximative îmbrăcăminte a numitelor artiste, cari probabil că până eri, alaltăeri au fost servitoare sau spălătorese.

În atmosfera plină de fum și diverse mirosuri înepătoare, proveniența multelor varietăți de alcool (poate pentru asta i se zice varietet) bătrâni libidinoși, imberbi stăpâniți de poftele cari se afirmă tot mai tiranic, — ba neori femei în vârstă cuvioasă și fete cari abia intră în viață — stau grămădiți în jurul unor mese pe care sticlele sau adunat ca după o revărsare de ape, și privesc cu admirație cum, în mijlocul localului, pe parchetul lustruit, se rostogolește cu gesturi lubrice și grotesci, artista care expune vederei pielea parfumată violent și pudrată cu imbelșugare.

„Nevinovăția“ acestor distracții este recunoscută chiar de frecvenții vizitatori ai acestor localuri. Marea lor majoritate protestează vehement în privirea spoliațiunii practicate cu nerușinare de patronii acestor localuri de prostituție clandestină în care consumațiunile sunt extrem de proaste și fabulos de scumpe. Dar protestul lor este însoțit de plata acestor consumațiuni, cu sume ce ei niciodată nu le-ar oferi unui om nevoiaș sau flămând.

Sub raportul moral nevinovăția acestor distracții poate fi lămurită foarte ușor. Urmăriți cu atenție manifestajia diverselor sentimente pe fețele spectatorilor, la apariția unei artiste cu anatomie frumoasă.

Femeile măritate spionează cu priviri furioase pe scumpii lor soți căzuți într-o dulce nerosie. Bătrânii cu respectabile chelii își lipesc privirile lacome de corpul gol al dansatoarei și ar dori să-și schimbe ochelarii cu un aparat cu razele X. Fetele și femeile tinere surdă cu bunăvoință când știu că anatomia lor nu este inferioară celei expuse de artistă.

Și în privirile tuturor cetesii numai o complectă nevinovăție și un mare elan pentru... artă! Nările se zbat ca niște fluturări obosiți, degetele să mișcă nervos și dacă au în imediată apropiere o mână de sex contrar o mângâie cu deosebită simpatie și cu un lămurit înțeles, fețele

Buletin Săptămânal

De-un cârd de ani Primăvara nu aduce cu sine numai păsărelele călătoare ale codrilor și lufișurilor noastre: Cățiva bandiți, după ce trăiesc iarna ascunși, odală cu venirea vremii bune se înapoiază la drumul mare, jefuesc satele și pe călători.

Unul dintre cei mai de temut bandiți dintre aceștia este Terente, un bulgar din Dobrogea. Cunosând bine bălțile Dunărei, acest Terente, după ce pradă pe drumuți, se ascunde ușor de urmăriții săi prin păpurișul mlaștinilor și bălților. Acum după un an petrecut în Bulgaria se întoarce iară în țară.

Jandarmii și poliția își dau toate silințele să-l prindă.

Și până la urmă i se va infunda și lui Terente cum s'a infundat tuturor celorlalți bandiți.

Banditul Munteanu, bunăoară, a fost prins la Timișoara. El omorise pe mulți spre a-i jefui, — printre alții pe George Cair un scriitor talentat din București.

De curând într-o pădure de lângă Târgul Neamț a fost omorât banditul Niculiță, după ce toți tovarășii lui au căzut în mâna poliției.

Astfel pe rând tâlharii, cari ca lupii din păduri, vor să trăiască din agoniseala celor cinstiți și muncitori, sunt răpuși. Din păcate numărul celor cu porniri rele e mare și după ce cade unul, se găsește altul să-i ia locul.

S'a hotărât ca parlamentul să lucreze iară — în sesiune extra-

ordinară — începând dela 10 Mai.

Era vorba dintru început ca la 10 Mai deputații și senatorii să țină doar o ședință de sărbătoare... Zece Mai din anul acesta are o însemnătate mai mare decât în alți ani: se împlinesc 50 de ani din ziua decând țara noastră e liberă, independentă. Apoi tot această zi a fost aleasă ca poporul să se bucure de însănătoșirea Regelui.

D. general Averescu primul ministru a crezut de bine însă ca parlamentul să mai rămână deschis câteva zile după zece Mai, ca să voteze legea „armonizării salarilor“, lege prin care lefurile funcționarilor de stat se schimbă astfel încât raporturile dintre ele, felul cum stă salariul unui funcționar față de al altuia, să fie așa cum era înainte de război. Legea aceasta fusese adusă la cameră înainte de Paști dar nu a apucat a fi votată.

La 15 Mai se va ține la Ioachimstal (Cehoslovacia) conferința Micei Înțelegeri.

Această „Mică Înțelegere“ este uniunea celor trei state succesoare ale Austro Ungariei: România, Cehoslovacia și Jugoslavia.

Intre ele există învoiala să se apere una pe alta împotriva uneltirilor străine, mai ales din partea aceluia cari ar vrea să ia înapoi ținuturi pe care le-au stăpânit pe nedrept veacuri de-a rândul.

se întind într'un surâs ingeresc și dacă artista și-a tremurat violent carnația, dacă gesturile i-au fost cât mai lubrice și privirile cât mai lascive, dacă picioarele s'au ridicat la nivelul capului, aplauzele furtunoase și îndelung repetate la sfârșit o răsplătesc

cu prisosință pentru fiorul de artă pură și nevinovată pe care l'a transmis publicului select și inocent.

În adevăr e delicioasă nevinovăția distracțiilor din aceste localuri, cari contribuie neindeolnic la ridicarea nivelului moral.

Cluburile-automobile și drumurile

UN RĂSPUNS

Într'unul din numerele noastre trecute, arătând, cu ilustrații, ce s'a făcut în străinătate pentru înlesnirea comunicației, ne-am exprimat părerea de rău că la noi nu se ocupă nimeni de drumuri.

Am constatat că în alte țări automobil-cluburile sunt acelea care, în prima linie, îngrijesc de buna stare a șoselelor pe când la noi numai dacă statul și în general oficialitatea face ceva e bun făcut.

Cum grijile statului sunt prea numeroase, drumurile sunt dintre cele mai rele.

D. General Anastasiu, președintele automobil clubului din Cluj, ne trimite o scrisoare lungă prin care arată care-a fost activitatea Automobil clubului regional din Cluj. Ne pare rău că spațiul redus al revistei noastre nu ne îngăduie să dăm decât partea esențială din răspunsul d-lui General. Iată ce ne scrie, d. președinte, că a făcut automobil clubul din Cluj de când există el:

1. A organizat din 1922 în fiecare an, concursurile de automobile în Ardeal, îngrijind prin delegații săi, ca traseul acestor circuite să atingă un număr de kilometri cât mai mare pe teritoriul Ardealului, cea ce intrinsec a adus după sine refacerea șoselelor, a podurilor și eliminarea obstacolelor din drum.

2. A strâns în jurul Clubului-Automobil pe acei proprietari de automobile și iubitori ai încurajării acestui fel de tracțiune, cari sacrificând energie, timp și bani, au contribuie zilnic la ridicarea automobilismului în această regiune.

3. A ajutat prin organele sale (Delegații Oficiali ai Automobil-Clubului din centrele mai importante) la verificarea hărților drumurilor accesibile automobilelor, astfel că

chiar în acest an, va apare ghidul drumurilor editat de automobil-Club, care va fi lucrarea cea mai perfectă în această direcție.

4. A încheiat convențiuni speciale în mai toate orașele principale din Ardeal, cu garaje, ateliere-mecanice, hoteluri și medici, cari au dat și dau întregul sprijin, acestei mișcări automobilistice.

5. A eliberat și eliberează în continuu, Carnetele internaționale de trecere prin vămi, așa cum o face aceasta orice Automobil-Club, recunoscut, — facilitând prin aceasta, călătoria membrilor în străinătate.

6. A recomandat pe lângă toate Prefecturile de Poliție din Ardeal, un delegat, membru al Clubului, care participă la lucrările de examinare a trăsurilor și a șoferilor, aceasta în conformitate cu dispozițiile legii.

7. A colaborat și colaborează, în mod intensiv, cu diferitele Autorități, în special cu Ministerul Comunicațiilor, și cu Direcțiunile de poduri și șosele, semnalând defectele care i se relatează la drumuri fie de delegați, fie de membrii, colaborând prin organele sale la îndreptarea acestor rele.

8. A prevăzut dela înființare și până astăzi, toate șoselele naționale din Ardeal, cu semnale de obstacole.

Restul, câte scrisori a primit și a scris automobil clubul din Cluj, sau programul de viitor interesează mai puțin.

Trebuie să constatăm însă că răspunsul ce ni-s'a trimis nu clinteste niciuna din afirmațiunile făcute de noi în articolul precedent:

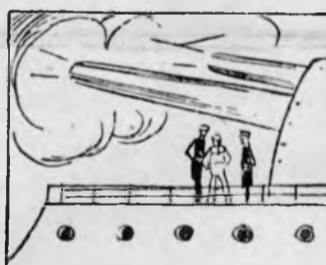
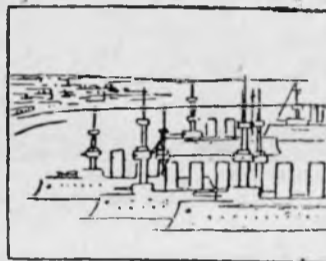
1) Automobil-Clubul din Cluj e o organizație sportivă, de agrement, pentru câțiva turiști; 2) Nu se ține

«Realitatea» politică

CHESTIA IMPRUMUTURILOR DE PESTE OCEAN

La stânga snt mânele Statelor Unite și la dreapta mânele țărilor europene.

ACELAȘ LUCRU ÎN DOUĂ FELURI

O teză politică pentru copiii... mai bătrâni.

La stânga e Geneva, la dreapta e Shanghai. Cu toți urâsc războiul, căci Pacea e din Rai. Cu dulce glas de buze Dincolo cu obuze: „Forța primează dreptul“, e cântec cu alai: Vine dela Geneva sau vine din Shanghai.

(Kladderadatsch, Berlin).

seama de interesele tuturor automobilistilor, ci exclusiv a celor câțiva membri; 3) Activitatea automobil clubului se rezumă la organizarea concursurilor și... intervenții, să admitem chiar sacrificii, pentru ca drumurile pe unde vor trece concurenții să fie în bună stare.

Pricepe oricine că — după chiar afirmația d-lui General Anastasiu, — întrucât concursurile se fac odală pe an și rar dacă acelaș drum e parcurs în concursuri de două ori la rând, numai odată la zece ani dacă își mai aduce aminte automobil clubul de o șosea principală, pe care urmează să se facă cursă.

Solicitund pentru toți automobilistii și grija drumurilor pentru traficul general nu numai pentru câțiva participanți la concursuri, aceasta cerem noi dela automobil Club.

Realitatea

HAZURI

LUMEA DE AZI

— Dece plângi puinle?
— Pentru că tata se însoară cu mama și nu vrea să mă ia și pe mine în călătoria de nuntă.

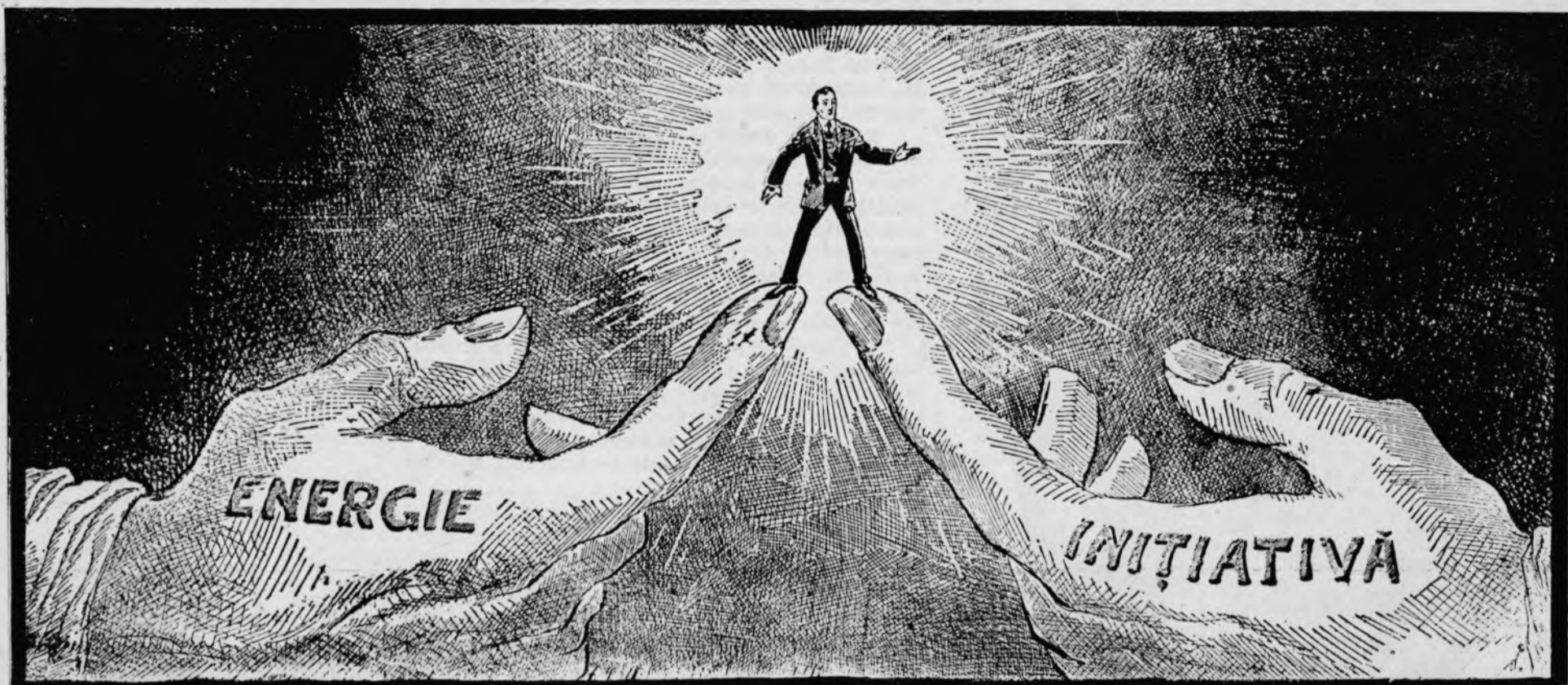
DEFINIȚIE

— Ia să-mi spui Mitică ce e ala, un văduv?
— Văduv? Păi ce să fie?! Bărbatul văduvei.

RUGĂCIUNE

Seara Radu își face rugăciunea: — Doamne Dumnezeu! Fă ca Milano să fie capitala Italiei!
— De ce ceri acest lucru Radule? îl întrebă mama.
— Pentru că așa am scris azi în teza mea la geografie.

CELE DOUĂ PÂRGHII

ARCHIMEDES odată a spus: „Dați-mi un punct pe care să mă sprijin, și voi mișca pământul din loc“. Archimedes, care de altminteri poate fi considerat ca primul om de știință practică din lume, n'a glumit; vorba sa cuprinde un adevăr adânc.

Intr'adevăr Pământul care e o sferă rotundă și solidă, cântărind mai mult decât un glob de aceeași mărime făcut din fier turnat, ar putea fi mișcat și de un copil cu ajutorul unei pârgii suficient de lungă.

Bolovani mari de piatră pe care o sută de oameni nu-i pot mișca din loc sunt ridicați ușor cu ajutorul unei pârgii, potrivit așezată sub ei și cumpănită peste un punct de sprijin. O piatră mai mică bunăoară. Cu cât pârgia este mai lungă, cu atât omul apăsând pe celălalt capăt, poate ridica mai ușor greutatea mai mari. Cu ajutorul pârgiei omul poate răsturna o casă, poate înălța un pod de orice mărime, poate rupe stâncile și poate îndeplini o mulțime de alte lucruri, pe cari oamenii numai cu propria lor putere fizică nu le-ar putea face.

Inchiptniți-vă un tren de marfă care are 100 vagoane trase de o singură locomotivă. Mare trebuie să fie puterea acestei locomotive, veți gândi designr. Intr'adevăr așa este. Ei bine, puneți CINCI de aceste locomotive una după alta, legați-le cu un lanț mare de fier și atârnați apoi lanțul de capătul unei pârgii puternice așezată pe un punct de sprijin tare. Chiar dacă ați da forța maximă tuturor acestor cinci locomotive deodată, veți observa că ele nu se pot mișca. Un copil de cinci ani le va ține pe toate CINCI în loc.

Puterea pârgiei este nesfârșit de mare.

Cele două picioare cari ne poartă nu sunt de fapt decât niște pârgii.

Roaba, una dintre cele mai mari invențiuni ale omului, cu ajutorul căreia el poate duce dela un loc la altul o greutate de trei ori mai mare decât ar putea să ducă un cal în spate, nu este decât tot aplicarea principiului pârgiei: Cele două brațe ale ei, câte una de-o parte și de alta, și roata în partea dinainte, formează niște pârgii. Cu cât brațele sunt mai lungi, omul poate duce o povară mai mare. Dacă am tăia din brațe și am lăsa doar o lungime de 20—30 de centimetri povara încă ar trebui s'o micșorăm cu trei sferturi sau și mai mult.

Precum la munca fizică omul are nevoie de pârgie pentru ridicarea și mișcarea greutăților care ar fi peste puterile

Cele două Pârgii au menirea se te ridice, cât de sus vrei, dacă știi cum se le întrebuițezi.

Rolul inițiativei este se porniască un lucru, iar al energiei să-l ducă la bun sfârșit.

Rupe pe unul din cele două degete: vei vedea că nu mai poți se ridici sau dacă te-ai ridicat, să stai sus. Energia fără un plan bine precizat este ca vaporii fără locomotivă.

Inițiativa, ideea nouă, nu folosește nimic fără energie.

sale fizice, tot astfel are nevoie de pârgii morale pentru ridicarea greutăților de ordin sufletesc, social, politic sau estetic. Pârgiile morale au fost și vor fi întotdeauna superioare pârgiilor tehnice ale omului, având o importanță și o valoare mai mare decât a pârgiilor fizice.

Gândul, facultatea de a concepe ideea, este una din pârgiile care ridică pe om dela nimic însemnătate.

Ilustrația de mai sus se recomandă aceluia cărora nu le-au reușit treburile în viață sau le-au reușit numai în parte.

Cele două degete din ilustrația de mai sus sunt cele două forțe ideale care contribuie și sunt singurile mijloace eficiente de ridicare a omului din mocirlă, nepăsare, indolență, trândăvie și din „latarea de azi pe mâine“ la o viață mai înaltă, la o muncă încoronată de succes, la o izbândă care produce bucurie și fericire. Nu există însușire mai frumoasă cu care Creatorul sau natura să-l fi înzestrat pe om ca PUTEREA DE „INIȚIATIVĂ“. Cuvântul inițiativă cuprinde în sine lucruri de mare valoare pentru oameni care au vre-un scop în viață. El înseamnă INDEMN, înseamnă ideea inițială pentru începerea unui lucru, înseamnă metode și organizări noi pentru ducerea la izbândă a unei lucrări începute.

Inițiativa pornește ideea, pune la cale planul. Această însușire este o însemnătate pârgie în viața fiecărui om. Cealaltă pârgie este ENERGIE. Energie înseamnă o statornică străduință de a-ți realiza ideea, de a-ți pune în aplicare planul și de a izbândi în ceea ce ai început. FORȚĂ, HOTĂRÎRE, VIGOARE, PUTERE iată ce înseamnă energia.

Dacă ai început un lucru și acest lucru vrei să-l duci la capăt, acest lucru nu-l

vei putea face decât prin forța individualității și capacității tale, prin hotărîrea de-a aduce la îndeplinire ceea ce ai început, prin vigoarea cu care te descarci de sarcinile care ți se impun și în sfârșit cu puterea cu care te devotezi lucrului pe care-l faci.

Cultivarea celor două forțe, inițiativa și energia, te vor ridica cu atât mai sus cu cât vor ști să le folosești mai bine.

Fiecare om este înzestrat cu aceste două forțe. Ele se valorifică însă numai în măsura în care noi știm să le utilizăm.

Unii au darul ideilor originale, dar le lipsește cu totul energia. Unde lipsește energia acolo ideea, inițiativa ori cât ar fi de originale și de geniale nu sunt decât un vis, care niciodată nu devine înfăptuire.

Unii posed energie în măsură aproape nelimitată. Energia este mai comună ca inițiativa, căci în totdeauna poți găsi o mie și zece mii de oameni energici gata la orice lucrare, dacă ai ideea și inițiativa ca să pornești aceea lucrare. Sunt astăzi mii și milioane de oameni cari sunt apți și foarte capabili la orice lucru și cari se străduiesc și-și pun toate puterile în munca ce li se încredințează și din care ei își scot hrana zilnică. Nu găsești însă printre aceștia nici unul la sută care să fie în stare să se înalte deasupra mulțimei și să pornească pe un drum nou. Sub conducerea altora se simt bine, fericiți și asigurați; sub conducerea lor însăși viața le este o greutate un pustiu neumbat, un desiș de nepătruns. Energia fără inițiativă nu are și nu poate avea decât rezultate slabe. Sunt astăzi mii de oameni cari cutreeră Oceanul Atlantic și toate Oceanele lumii, contribuind cu energia lor la realizarea mijloacelor moderne de

transport; a trebuit însă un Columbus care să-i ia inițiativa de a apuca pe ape necunoscute cu riscul de a se pierde pentru totdeauna.

Lumea care ne înconjoară se alcătuește din forță și materie.

Automobilul care te duce dela un loc la altul ca vântul de repede se compune din lemn și fier. În motorul care dădule se găsește forța care-l mișcă din loc. Consideră însă că ai despărți materia de forță sau forța de materie ce s'ar întâmpla? Nici una nici alta nu ar putea să te slinjească, independent. Ambele există; ambele sunt necesare, dar trebuiesc împreunate.

Tot astfel este și cu creerul fiecăruia. Adesea auzim vorbindu-se despre „materie, forță și creeri“ cari constituie Universul. Foarte bine, e o zugrăvire vagă dar plină de înțeles. Lumea minții, a creerului, a intelectului, este tot atât de diferențiată ca și lumea materială. După cum în lumea materială, am avut drept pildă materia și forța din automobilul de mai sus, tot așa în lumea minții, energia fără inițiativă sau inițiativa fără energie nu sunt de mare valoare. Energia corespunde materiei, iar inițiativa corespunde forței care constituie puterea de mișcare. Una fără alta nu produce nimic.

Un vechiu proverb german spune: „Dumnezeu nu lasă să crească arbori în cer.“ Adesea ori auzim oameni spunând că așa ne-a făcut Dumnezeu; așa ni-e soarta; așa trebuia să ni se întâmple—ce puteam face? Nefericită ideea!

Acei care vorbesc astfel ar putea tot așa de bine să intruchipeze un arbore și să spună: „Dumnezeu sau natura m'a pus aici și dacă vrea să fie ceva din mine, dacă vrea să aduc fructe sau frunze, să cresc sau să mă îngroș, n'are decât să mi-le deia rând pe rând. Eu ce pot să fac? Să stau aici și să aștept mâna lui Dumnezeu sau a naturii.“

Fiecare dintre noi știe că plantăm un pom sau arbore și apoi AȘTEPTAM dela el ca să crească, să înfrunzească, să aducă rod. Datoria noastră se termină atunci când l-am sădit. După ce noi ne-am făcut datoria așteptăm ca să-și facă și el pe a sa.

Tot astfel este și omul.

Nu poți cere unui automobil sau mai bine zis lemnului și fierului să meargă fără mașină sau motor, și nici unei mașini să trag o căruță fără roți, fără cauciucuri, sau fără benzină.

Tot astfel încearc mulți oameni să ajungă la izbândire cu rezervoarele minții lor goale!

DIN SECRETELE POLIȚIEI FRANCEZE

Sonia Varonoff, notorioasa criminală rusă, cunoscută Contesă Pilar și Gonzalez. (După o fotografie luată în cursul vizitei ei la Monte Carlo).

CEI cari obișnuiesc a-și petrece lunile friguroase de iarnă în sudul călduros al Europei, își vor aminti poate de senzația pricinuită cu mulți ani în urmă de moartea tragică a frumoasei și bogatei contese Pilar Conception Gonzales, care se sinucise aruncându-se înaintea trenului la o mică stațiune de cale ferată lângă Marsilia. Se presupunea atunci că contesa își pierduse mințile din cauza unor foarte mari pierderi la ruletă. Fusese o femeie de-o frumusețe rară, de treizeci de ani numai, și în decursul unui sezon, fusese o figură foarte cunoscută în sălile de joc din Monte-Carlo. Curiozitatea publicului era mare, pentru a afla cauza acestui tragic sfârșit.

Fără îndoială că mulți vor fi surprinși aflând că această strălucită frumusețe, nu se înrudea cu nici una din nobilele familii spaniole, ci a fost o aventurieră de cea mai josnică speță, care pricinuisse ruina și chiar moartea multor bărbați tineri. Numele ei adevărat fusese Sonia Woronoff, și la un moment dat își câștigă o oarecare notorietate, pozând ca mediu și ca apostol al unei noi credințe. Mi se spuse că ea a prezis multe evenimente care se întâmplară mai târziu în diferite țări. Din nefericire ea își întrebuițea puterea aceasta spre a stoarce dela oameni, sume mari de bani.

Vestitul Casinoului al jocurilor de noroc dela Monte Carlo, unde Contesa Pilar Gonzalez își pândea victimele.

prin diferite metode cari nu erau aprobate de autorități și cari făcuseră ca brusca ei dispariție din capitala francei, să devie necesară.

Când am întâlnit-o la Monte-Carlo, ea elaborase un plan care, dacă i-ar fi reușit, ar fi îmbogățit-o. Ca toți rău făcătorii, ea devenise prea încrezătoare și îl întrebuițea prea des, ceea ce îi și pricinui căderea. Nu era un prieten cu care călătorise atunci când se apropia de sfârșitul tragic, ci Monsieur Dufresne dela Poliția franceză, care o ducea spre închisoare.

Eu acceptasem propunerea d-lui Blanchard, șeful Siguranței sau poliției detectivă din Monte-Carlo, de a mă înrola în serviciul pe care îl conducea, dar începuse să regret faptul meu. Nu se întâmplase nimic dela evadarea lui Jün, și eram plictisit de mulțimea acea inebunită după aur, care mișuna în jurul meselor de joc, mereu alta și totuși aceeași. Incepusem să cred că puteau trece multe luni, până să simt iar acea emoție care precedează o criză dramatică oarecare.

Monsieur Blanchard devenise iar jucătorul inofensiv în aparență, zămbitor, care juca după un sistem propriu și deși mă apropiam zilnic de dânsul cu o nerăbdătoare întrebare, nu obțineam drept răspuns, decât un gest din umăr și un răspuns capricios, de pildă: „Ai putea oare crede, dragul meu? Am pontat de cinci ori pe 32 și de cinci ori la rând am pierdut... cinci mii de franci!”

La început fusei inclinat să mă supăr de acest răspuns tăios, dar o privire în ochii albaștri, sireți, nu era decât o bruschetă, care să-mi servească de lecție.

În public noi nu eram decât cunoștințe întâmplătoare.

Sezonul era pe sfârșite acum la sfârșitul lui Martie, căci Aprilie este întrucâtva o lună călduroasă în acest colt adăpostit unde nu suflă niciodată vânturile nordice.

Mă interesa foarte mult sosirea unui tânăr englez ai cărui obraji și ochi injectați de sânge, cât și atitudinea neliniștită îmi atrase atenția. Era un jucător pătimaș, care nu-și putea aproape deloc stăpâni emoțiile. De câteori începea să joace era întotdeauna înconjurat de lume, și îl văzusem luând mereu câștiguri mari pentru cari îl invidiam, ca și mulți alții. Dar erau mulți ca dânsul, și de aceea fui întrucâtva surprins când într-o seară, stând la spatele său, o voce bine cunoscută îmi spuse:

„Mergem să luăm un aperitif la cafenea, amicul meu?”

Intorcându-mă văzui pe d. Blanchard, într-o impecabilă ținută de seară, având în mână, ca de obicei, un carton, pe care erau însemnate cifrele și diviziunile ruletei.

Totuș, în loc de a ne duce peste drum la cafenea, Dl. Blanchard mă duse spre dreapta la ușa mică care duce înspre arcadele acoperite delungul Casinoului. Intrărăm într-o cameră care după toate aparențele era un birou, având o masă mare cu o lampă la mijloc. La o două uși sta un jandarm, care la un semn al tovarășului meu, părăsi camera închizând ușa în urma sa. Prietenul meu se duse înspre fereastră, care sta deschisă, și trase jos perdeaua. Apoi, așezându-se în umbră, mă invită să iau loc într'un fotoliu, care se afla în fața sa. Atitudinea sa era cu totul schimbată și nu mai zâmbea ca de obicei.

„Să-ți văd carnetul. Ce notițe ai luat asupra tânărului Humphreys?” fu prima sa întrebare.

„Carnetul meu? Ce știi despre el? De unde știi că am luat notițe?”

„Ei așa!—răspunse dânsul— drept ce ne iei, tinere, crezi că suntem copii? Știi că ai luat notițe, de amator probabil, dar te-am lăsat să continui. Acum îți voi arăta cum trebuie făcut în realitate”.

Mirat și plictisit întrucâtva, i-am înmănat carnetul. Il răsfoi și-și notă câteva însemnări din carnetul meu, sunt menționați ca mari câștigători în notițele dumatiale. Tot așa sună și raportul prezentat de alții. Totuș, toți aceștia au murit, sau trei cel puțin sunt morți”.

„Morții exclamai eu, mirat. Cum se poate! Au fost oare uciși?”

„Nu, aci e mirarea tocmai,—ei s'au sinucis. Înțeleg ca cineva să facă asta când pierde la joc, cum se și întâmplă adesea”. Am zămbit la cuvântul „adesea”. Știam că acesta este punctul negru al autorităților. „Dar când un om părăsește masa de joc după ce a câștigat câteva mii de livre și apoi se împușcă sau se aruncă în mare, faptul acesta este bizar, nu-i așa?”

„Acest domn Humphreys, face parte din aceeași categorie de nevro-

pați. Am pus să-l urmărească mai multe seri de rând, când părăsea sala de joc; bineînțeles că n'am făcut lucrul acesta decât spre binele său, căci altfel nu ne-am gândi niciodată să-l spionăm sau să-l urmărim. Vreau să vorbești cu dânsul, să te împrietenești și să vezi ca să nu i-se întâmple nimic,—cu alte cuvinte să faci un fel de gardă corporală. Te fac răspunzător pentru viața sa. La revedere”.

„Asta e totul?” îi răspunsei, simțindu-mă foarte desiluzionat. „Dar eu nu doresc slujbă de păzitor obișnuit, după cum am și stabilit atunci când am discutat situația mea. Fără îndoială că oricare dintre oamenii dumatiale poate face această slujbă!”

D. Blanchard se uită foarte serios la mine. „Acesta nu este serviciu de păzitor obișnuit. Este ceva care iese cu totul din comun”.

Zicând acestea, d. Blanchard chemă jandarmul, care-și reluă imediat postul la ușă, iar el ieși lăsându-mă singur. Am luat-o repede înspre Casino și am ajuns acolo tocmai când Humphreys băga un ghem mare de bancnote în buzunar, în timp ce vorbea foarte animat cu o femeie înaltă și brună, tip Spaniol, îmbrăcată în negru, al cărei obraz palid și ochi strălucitori și mistici, îi remarcasem în mai multe rânduri. Am presupus că, întocmai ca atâția alții, era și ea atrasă atât de câștigurile cât și de exteriorul tânărului englez.

Totuș atitudinea lor nu era de loc suspectă; părăsind sala de joc, s'au îndreptat peste drum, spre Ciro unde luau de obicei masa.

M'am așezat la o masă vecină și i-am observat de aproape. Humphreys bea mai mult decât era bine pentru dânsul, laudându-se mereu cu câștigurile și cu norocul său, și de mai multe ori scoase din buzunar un teanc de hârtii de o mie, trimițând una șefului de orchestră, cerând să-i cânte anumite melodii.

Observai că pe măsură ce bea mai mult și devenea mai excitat, în aceeași măsură frumoasa sa tovarășă devenea mai rece și mai palidă. Ochii ei mari, negrii, urmăreau fiecare din mișcărilor sale cu o privire oareșcum disprețuitoare. După miezul nopții părăsiră localul, Humphreys făcând semn unui birjar, conducându-l până la trăsura, și după ce-i ură noaptea bună, se îndreptă spre hotelul Beau Rivage, unde locuia, iar trăsura spre o frumoasă vilă albă.

În dimineața următoare, m'am dus să-mi iau dejunul la Hotelul Beau-Rivage, gata a-mi începe slujba zilei. Totuș Humphreys nu coborî la dejun, și eu îmi petrecui dimineața pe un scaun în grădină, de unde puteam observa atât hotelul cât și drumul principal care ducea spre Casinou. N'am putut vedea nimic până la ora prânzului, când tânărul englez ieși din hotel îndreptându-se spre sălile de joc.

„Mă cuprinsese un leșin, și incapabil de vre'o rezistență, lui Blanchard, dar era prea fluerul din buzunar, dar m'ca prin vis o văzui scofând care strălucea tare, era o m'auzitul cuvintele următoare: ne-mi ce vezi”.

Zădărnicierea planului de a fura mesele de joc dela Monte Carlo. — Contesa criminală și victimele ei. — Apașul-gentilom al bandiților din Paris, și multe alte mistere ale lumii ascunse a Europei.

„Că am căzut pe piatră, imi amintii de sfaturile târziu. Incercai să găsești ceva dintr'o pungă, ceva unge de cristal. Apoi i-am uită-te la viitor și spu-

dând ordin birjarului să-i urmeze la o mică distanță.

Intr'un sfârșit se opriră la un loc numit „les Roches Rouges“ (stâncile roșii) o localitate mică la frontierele Franței, plină de vestigiile trecutului, de ființe preistorice, localitate vizitată numai de acei cari se interesau de originile îndepărtate ale omenirii. Mă miram ce putea duce această pereche elegantă, la astfel de locuri, și surprinderea îmi fu și mai mare, văzându-i că părăsesc șoseaua și se îndreaptă spre una din peșteri, unde stâncile înegrite de fum, dovedeau că fuseseră locuite de oameni cu multe mii de ani în urmă.

Fiindu-mi cu neputință de a mă apropia de dâșii fără a fi văzut, nu-mi rămase altceva de făcut decât să mă mir și să aștept rezultatul acestei călătorii nocturne în astfel de locuri. Trecură aproape două ore de așteptare, când îi văzui venind spre mine, femeia vorbind serios, iar tânărul ascultând-o. Chiar dela distanță fui isbit de paloarea mortală întipărită pe fața sa; îi pierise acea exuberanță cauzată de norocul său la joc și se împiedică de două ori, ca și când n-ar fi băgat în seamă drumul stâncos. Inapoiată la Monte-Carlo, Hum-

phreys se duse deadreptul la hotelul său, iar doamna se îndreptă spre vila sa. Îl căutai în zadar pe Mr. Blanchard. În sfârșit luai loc la o masă pe terasă, unde văzui pe chelnerul care făcea și el parte din organizația noastră. Am comandat un pahar cu vin, întrebându-l dacă știe unde se află șeful nostru.

„La Marsilia“, fu răspunsul neașteptat. „Va fi înapoi astăzi seară“.

Foarte turburat de această neprevăzută absență a omului al cărui sfat îmi era atât de necesar, m'am dus acasă și m'am îmbrăcat pentru seară. Mare fu surpriza acelor cari urmăreau jocul lui Humphreys, în seara aceea, văzându-l că pierde și pierde mereu; neclintită de lângă dânsul sta femeia palidă, urmărindu-i necontenit jocul. În sfârșit el se întoarse și-i spuse ceva, după care, ridicând din umeri, ea părăsi sala de joc. Mai târziu, cu un oftat adânc, strânse banii cari se mai aflau în fața sa și plecă. L'am urmat la hotelul său și-l văzui urcându-se în camera sa. Repede m'am îndreptat spre micul birou unde avusese loc interviewul cu d. Blanchard. Dar nu l'am putut găsi și jandarmul nu-mi putut da nici-o lămurire.

M'am înapoiat la hotel întrebând de d. Humphreys. Mi se spuse că fusese vizitat de o doamnă și că plecaseră împreună să facă o plimbare cu trăsura. Neliniștit am alergat repede afară, dar nimeni nu-mi putea spune încotro o apucară. Tot stând acolo și neștiind ce face, am fost brusc apucat de umăr și vocea domnului Blanchard—mai agitată însă decât am auzit-o vreodată, îmi zise, pe un ton aspru:

„Ce faci aici? Unde este persoana pe care trebuia să o păzești?“

„Nu știu“, mormăii eu.

Fără a mai rosti un cuvânt el mă împinse spre o trăsură cu doi cai frumoși, care îl aștepta la o oarecare distanță și după un ordin scurt dat vizitiului, pornirăm pe șoseaua înspre La Turbie.

Înaintărăm în galop, trecând prin străzile strălucit iluminate, iar muzica și râsetele de prin cafenelele pe unde treceam păreau a ne batjocori pe noi și misiunea ce ne-o luasem. Nu cunoșteam gândurile tovarășului meu, dar fața sa pe care o puteai observa la lumina felinarelor, era foarte palidă. Simțeam că ne așteaptă un dezastru. Odată ajunși pe șoseaua întortochiată și muntoasă, care strălucea albă în fața noastră, încercai să dau explicații, dar fui oprit cu brutalitate.

Lăsasem și ultimile vile în urma noastră, și pomii se înșirau în cale și din depărtare se auziră țipetele unui uliu. În curând caii își încetăriră pasul, căci drumul era în urcuș acuma. Îl văzui pe d. Blanchard ascultând cu încordare și la un moment dat dădu ordin vizitiului să oprească, în timp ce el își ascuți urechile căutând să audă ceva. De parte, puteam zări culoarea fosforescentă a mării, al cărei văjiiit era singurul zgomot ce se auzea în jurul nostru. Un foșnet de frunze, cauzat de o ușoară briză, atâta tot se auzea în liniștea din jur.

Înaintăm încet, și drumul mi se părea fără de sfârșit. Nervii îmi erau încordați și eram plin de teamă pentru orori necunoscute. Ajunseserăm în micul sat la Turbie, unde mai mulți oameni cari stăteau afară la cărciumă ne întâmpinară la chemarea tovarășului meu. Probabil că erau acolo spre pază.

Nu — nimeni nu trecuse pe drumul acesta. După câteva ordine date, am continuat drumul, luând-o

pe șoseaua care duce spre Cap Martin. La jumătate drumul caili începură să necheze, și un bărbat însoțit de un câine ieși întru întâmpinarea noastră.

„A, Jules dumneata erai?“ spuse domnul Blanchard. „Foarte bine, Ai aflat ceva?“

„Nu, domnule, dar am găsit aceasta și de aceea am luat pe Pierrot, al cărui nas va fi mai de folos decât ochii noștri“.

Zicând acestea, omul numit Jules ne arătă o pălărie de paie; înlăuntru era numele unei firme engleze, cât și inițialele J. H.

Jules și câinele Pierrot se urcară în trăsură. „Mână mai departe, spuse Jules vizitiului. E cam departe pe șosea locul unde am găsit pălăria; te voi opri la vreme“.

După un sfert de oră am coborât cu toții, și i-se dădu lui Pierrot să miroase pălăria. Deodată câinele o luă la goană, trăgând lanțul de care era legat și ținut de Jules. Alergară prin tufiș, oprindu-se ici și colo spre a asculta.

Deodată, cercetările noastre fură terminate: găsise un cadavru care zăcea la pământ. Era bietul Humphreys — mort! Un revolver mic era ținut strâns în mâna sa dreaptă, iar în tâmpla sa se vedea o mică gaură neagră, de unde picura un mic șiroi de sânge.

Stam ca lovit de trăsnet, în timp ce șeful meu făcu o examinare rapidă a trupului și a locului ce-l înconjura. Intretimp ne ajunse și trăsura și cadavrul fu ridicat și așezat pe perne. Mă simțeam disperat și fără de speranță. Nu-mi mai amintesc cum am ajuns înapoi la micul birou al d-lui Blanchard. Eram zdrobit. D-l Blanchard făcu tot ce-i sta în putință ca să mă înveselească.

„Lasă, lasă, nu te voi dojeni. Așa a vrut soarta. Mai mult ca oricând trebuie să mă ajuți acum. M'am ocupat toată ziua spre a obține ceva informații, și este clar că contesa Pilar Gonzalez, așa cum își zice ea este amestecată în această tragedie. Tot astfel ea fusese împietenită și cu celalt englez, Henry Sim, și cu Lord X. Ambii fură găsiți în condiții similare. Dumneata vei fi victima următoare. Dar nu te teme; fiind prevenit te poți feri de dansa“.

Blanchard îmi schiță repede planul său. Trebuia să trag asupra Cazinoului anumite sume cu care să joc și să câștig în aparență. Bineînțeles că era imposibil a mă face să câștig, căci ruleta nu poate fi controlată în nici un caz. Nimeni nu poate câștiga sau pierde după manevrările personalului. În orice caz trebuia să am un teanc de bancnote în fața mea, și fără a mă sinchisi de ceace pierd, trebuia să ajung la câștig.

În ziua următoare îmi începui cariera de jucător pasionat. Studiul era interesant, într'adevăr, căci nesinchisindu-mă de ceace făceam, câștigam, câștigam mereu, până ce devenii atât de excitat și zăpăcit ca și când ar fi fost proprii mei bani. Lucrurile continuă astfel câteva seri, până ce începui să fiu urmărit cu invidie de mulți. În mai multe rânduri zării femeia aceea brună și palidă și aveam un sentiment ciudat de șoarece care este urmărit de pisică, oridecâteori ea își îndrepta privirea către mine. Fusesem însă prevenit de a nu-i vorbi eu întâi.

Intr'o seara pe când eram în pierdere și eram destul de supărat văzând cum dispărea bogăția mea imprumutată, doamna contesă se apropiă de mine, zicând cu o voce adâncă de contralto, care avea un farmec ciudat:

„Era bietul Humphreys — mort! Un revolver mic era ținut strâns în mâna sa dreaptă, iar la tâmpla sa se vedea o mică gaură neagră, din care picura un mic șiroi de sânge“.

„Ar trebui să te oprești, amicul meu; ai ghinion în astăzi seară. Vei pierde totul. Am văzut aceasta adevărat. Hai să facem o plimbare“.

Ea nu flirta cu mine și nici nu-mi făcea curte, totuși era ceva seducător în toată atitudinea sa. Când spusei că vreau să mai joc, ea își puse o clipă mâna pe umărul meu. „Nu, nu te mai înapoia în astăzi seară“, spuse ea. „Simt că vei pierde iar. Hai să mergem să cinăm. Vei câștiga iar mâine. Ai câștigat mult până acum, nu-i așa?“

Am început să râd. „Atât de mult încât nici nu știu ce să fac cu banii“

„Ah, spuse dânsa, niciodată nu poți avea prea mulți bani“.

Aceste cuvinte îmi rămăseră în memorie după atâția ani, căci ele o caracterizau perfect pe această femeie. Banii — iată care era dumnezeul său.

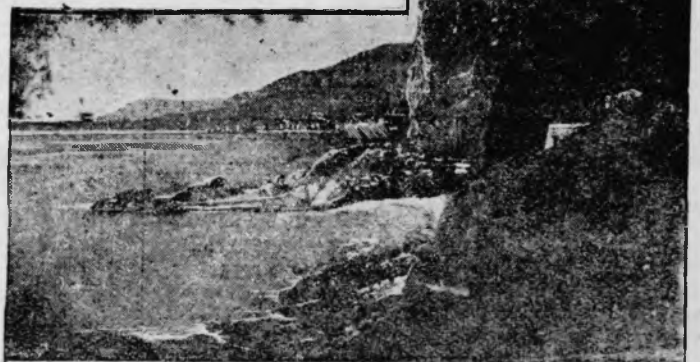
Restul serei îl petrecurăm la Ciro. În timpul mesei căutai să-i fiu agreabil, și făceam tot ce-mi sta în putință spre a juca bine rolul unui zăpăcit, unui extravagant, dar nu mă puteam lepăda de ideea că eram spionat fără de încetare, că însăși gândurile mele erau cercetate, gândurile mele cari nu se putură despărți nici pentru o clipă de figura aceea înghemuită care zăcea pe drum, și un șiroi roșu de sânge picurându-i pe față. Oridecâte ori îmi ridicam ochii, găseam privirea sa fixată asupra mea, până ce capul începu să mi-se învârtăască.

Știa ea oare ce gândeam? Nu mă puteam feri de impresia că ochii săi încercau să mă sugestioneze într'un anumit fel, deprimat și sinistru. Simțeam că mă paște ceva oribil.

Ea mă văzu tremurând — și zâmbi crud. „Ești foarte ușor deprimat, și ai prea mult temperament; de ce îngădui ca aceste pierderi să te întristeze? Ești doar bogat, nu-i așa?“

Am răspuns afirmativ la această întrebare. Era greu să faci dragoste cu o astfel de femeie și am oftat ușurat când am văzut-o aruncând o privire înspre ceasornic și apoi încheindu-și pelerina.

Incepeam să întrezăresc ceace se întâmplase celorlalți și m'am dus acasă cu tâmpla svăcnind de iritație. Pentru prima dată simțeam ce este frica. Era absurd dar mi-era teamă de întunec și de propriile mele gânduri. Nu mă mai puteam

„Les Roches Rouges“, o vedere a intrării la cavernele preistorice unde Contesa își hipnotiza victimele.

stăpâni și nervii îmi erau foarte încordați. Luai un pahar de cognac, care mă liniști întrucâtva, și abia înspre ziuă putui adormi.

În ziua următoare relatai domnului Blanchard toate acestea, crezând că dânsul își va bate joc de temerile mele. Dar nu se întâmplă astfel. Acolo unde un englez s'ar fi amuzat pe contul meu, micul francez nu văzu decât confirmarea neașteptată a teoriilor sale.

Apoi d. Blanchard mă întrebă deadreptul dacă mă simțeam în stare să continui pe această cale. Bineînțeles că am răspuns afirmativ căci mi-era deja rușine de emoția ce-o arătasem. „Foarte bine“, spuse dânsul. „Dar începând din această clipă vei fi păzit zi și noapte. Te rog stăruitor să nu tratezi cu ușurință această chestiune. E mai serioasă decât crezi. Uite, ține un fluer pe care-l vei pune în buzunar. Imediat ce simți vre'un pericol, chemarea sa îți va aduce îndată un tovarăș în ajutor. Apoi te mai rog să îmi dai pistolul; ești mai în siguranță fără el“.

„Doar nu crezi că aș fi atât de prost“... obiectai eu —

„Ceți pasă, dă-mi-l mie“... Contrar voinței mele i-am înmănat pistolul.

„Iar dacă acest diavol cu chip de femeie îți va ține, sub un pretext oare-care vre'un obiect strălucitor în fața ochilor — un inel, o oglindă — sau orice obiect care lucește — întoarce-ți ochii imediat sau închide-i la moment, și dacă e necesar trebuie să fugi. Dacă vrem să obținem o dovadă a nelegiuirilor sale, trebuie să-ți joci rolul cu multă băgare de seamă. Eu sunt acum pe punctul de a face investigații în trecutul ei și dacă ea este într'adevăr femeia pe care o cred, atunci este foarte deșteaptă“.

Puțin mai târziu o văzui pe contesa coborând din trăsură și urcând scările tapisate ale Cazinoului. Trecui și eu într'acolo și după câteva clipe intrai în sala de joc. Contesa seșea la masa centrală vorbind cu

(Citiți urmarea pe pag. 7).

Noaptea pe Jupiter Să ne îmbogățim cunoștințele

Jupiter e cea mai mare dintre planetele cunoscute: e de 1300 ori mai mare decât pământul

Această planetă e foarte interesantă: deși are volumul atât de mare greutatea ei relativă e mică. Dacă am putea s'o cântărim într-o balanță uriașă, punând pe Jupiter într-unul din platanele balanței, ar trebui în celălalt platan să așezăm doar 318 globuri pământeste. Jupiter e o planetă care nu s'a răcit încă. Masa ei e alcătuită din materii gazoase sau lichide și vor trece încă multe mii de ani până când Jupiter va avea aspectul pământului. Deocamdată această planetă e în epoca de formațiune. Cât va mai trece oare până la apariția vieții pe Jupiter? Cine o poate spune?!

Desigur însă că traiul pe Jupiter nu va fi de invidiat.

Așezat la 777.268.000 km. depărtare de soare, această planetă primește de 27 ori mai puțină lumină și căldură decât pământul.

Pe de altă parte toate corpurile

„Luminează-te și vei fi.“
Cine vrea să se deosebiască de animalele, care umblă căutând în jos și sunt sclave ale pământului, câtă să priviască în jurul său, să pătrundă înțelesul minunat al firii și adunând cunoștințe să merite cu adevărat numele de „stăpân al naturii“.

Pagina aceasta este scrisă pentru ca cititorii când au răgaz să se poată instrui.

che a lui Toma cel necredincios. Un alt savant ca să nu le vadă n'a voit să se uite prin telescopul la care-l îmbia Galileu. Murind puțin mai târziu, Galileu, care era un om cu limba tare ascuțită a spus: „Socot că acum, suindu-se la cer a vedea lunile.“

Unii filosofi negau, posibilitatea existenței acestei luni pentru că... nu era nici o nevoie de ele.

Par'că cineva i-ar fi întrebat cum să se alcătuiască lumea!

Mimetismul

În timpul războiului oamenii au învățat că trebuie, spre a împiedica pe dușman să-i observe, să se îmbrace așa fel încât să nu se deosebiască soldații de pământul în care se ascundeau. Cu aeroplanele care de sus pândiau orice mișcare, cu rachetele luminoase care im-

cei de demult. Pe locurile bălute calul putea să alerge mai ușor cu un singur deget și atunci, cu vremea, nepoții s'au adaptat la mediu, au rămas cu un singur deget, copita de azi. Dar dacă ne-am uita cu băgare de seamă și acum vom vedea la piciorul calului, în dreapta și în stânga copitei, câte o frântură mică din degetele cele vechi, care s'au „atrofiat“ s'au închiruit.

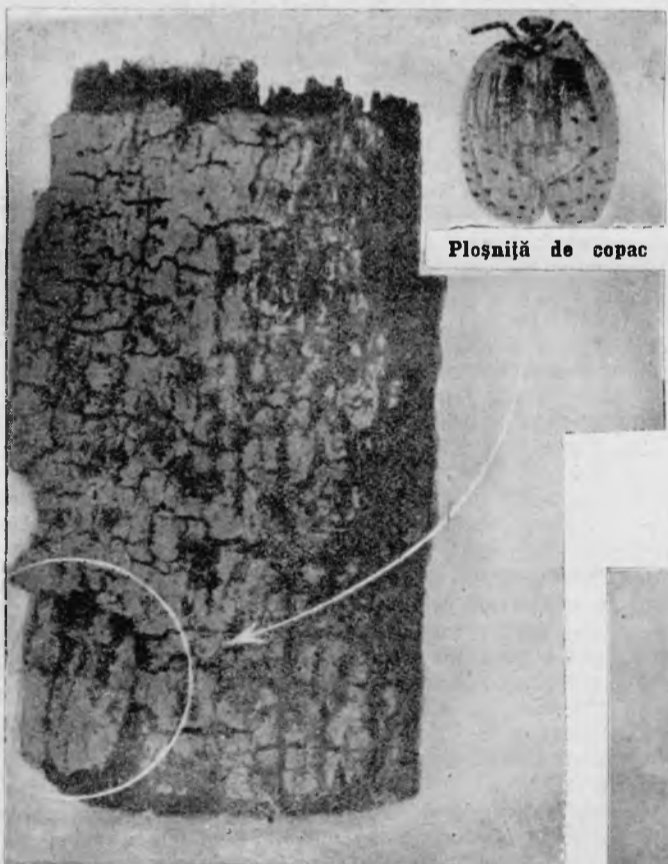
Gameleon

Soi de fluturi asiatic; produce o materie ceroasă pe care trăește.

prăstiau și negurile nopții nu te mai puteai juca și câte n'au născocit comandanții pentru a se ascunde din văzul potrivnicilor!

Cearceafuri albe, pe vremea de iarnă, când se făceau marșuri pe

Cărțița în vremurile vechi, cu mii de ani mai înainte vedea. Tot trăind sub pământ ochii ei au dispărut, cărțița „s'a adaptat la mediu“, astăzi deabia se vede locul unde au fost cândva ochii.

Ploșniță de copac

O pildă de „mimetism“ perfect.

întinsul zăpezii, haine pământii când locul era sterp, haine verzi pentru câmpiile acoperite de iarbă.

Dar ceace omul a găsit deabia acum, animalele din instinct, aplică de mii de ani.

Mimetismul sau imitarea lucrurilor înconjurătoare, e prima pildă dintr-o teorie largă, numită „adaptarea la mediu.“

Strămoșii calului aveau câte cinci degete la picior. Dar aceste cinci degete îi împiedicau la mers pe caii

Desigur că această „adaptare la mediu“ trebuia în primul rând să determine o transformare a caracterelor exterioare ale animalelor, a înfățișării lor adică, așa fel încât să scape cât mai ușor de urmărirea dușmanilor sau să poată cât mai lesne să-și prindă prada.

ARISTOTEL

Cel mai mare gânditor al omenirii rămâne până azi Aristotel, filosoful elin care a trăit cu două mii de ani înaintea noastră.

S'a născut la Stagira în anul 384 a. Chr. și era fiul lui Nicomachus, medicul regelui din Macedonia.

Vreme de douăzeci de ani, Aristotel a fost elevul marelui Platon la Atena și s'a arătat dela început

înselat de știință, cuprins de dorința de-a cunoaște și a lămurii taina firei.

După moartea profesorului său, el duce mai departe făclia de lumină, deși filosofia lui nu se potrivește cu aceea a lui Platon: Aristotel socotește drept cea dintâi filosofie știința ființei.

El este un individualist și pentru dânsul individualitatea stă în acțiune; tot ce există lucrează și ceea ce lucrează există.

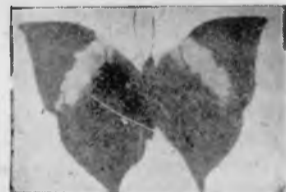
În afară de matematică, Aristotel a scris tratate speciale despre toate științele cunoscute de cei vechi, în toate a fost un antemergător. Opera lui e o adevărată enciclopedie a cunoștințelor omenești din secolul său. El e întemeietorul metafizicii, al teoriei silogismului în logică, al anatomiei și fiziologiei comparate

(Citiți continuarea în pag. 7).

Fluturi care nu poate fi mâncat de păsări.

Fluturi din altă specie care imită pe cel de sus.

Un fluture-frunză cu aripile întinse.

O ramură ale cărei frunze sunt fluturi vii.

vor fi mai grele pe Jupiter decât pe pământ. Un om de 75 kg. pe planeta noastră, va cântări pe Jupiter 200. Și dacă dintr'un pom ne-ar cădea un măr în cap, mare minune de-am rămânea teferi.

Noaptea, spectacolul înfățișat ochilor unui privitor pe Jupiter ar fi feeric.

Pe bolta cerească a acestei planete ar vedea strălucind cinci sau șase luni argintii.

O singură lună, satelit al pământului nostru și a avut atâția cântăreți! Ce-ar fi pentru poetul de pe Jupiter, care n'ar ști pe care s'o alegea întâi dintre cele nouă luni câte are această planetă!

Sateliții lui Jupiter au fost descoperiți pe rând.

Galileu, la 7 Ianuarie 1610 a observat pentru prima oară patru dintre ei pe cei mai mari. A numit aceste luni, cu nume luate din mitologia greacă: **Io, Europa, Ganymede și Callipso.**

Dar oamenii pe vremea aceea, nu credeau decât în spusele celor vechi și nu admiteau descoperiri nouă. Toată astronomia fusese rezolvată de Aristotel, alta nu mai era îngăduită și nimeni n'a crezut spusele lui Galileu.

Clavius, un astronom de pe atunci își bătea joc de descoperitor până când a văzut singur cele 4 luni ale lui Jupiter: povestea ve-

La 1892 s'au descoperit ale 4 luni aparținând lui Jupiter, dintre care una n'are nici 150 km. diametru.

Cea din urmă Phoebé, descoperită în secolul nostru, prezintă particularitatea de-a se roti în jurul planetei, în direcție contrară celorlalte.

* * *

Cu ajutorul acestor sateliți astronomii au putut măsura viteza luminii. Mișcându-se pe cercuri deosebite în jurul planetei, acești sateliți se eclipează, trec adică unul în dreptul altuia și-l face să dispară.

Cunoscând legile după care acești sateliți se înșiră, se poate calcula momentul când ar trebui ca unul dintre ei să devină invizibil.

Se constată însă că eclipsa nu se produce decât câteva clipe după momentul când „ar trebui să se producă“.

Diferența, aceasta de timp este tocmai atât cât îi trebuie luminii ca să sosească dela Jupiter la noi și pentru că depărtarea dela pământ la Jupiter se cunoaște, se poate afla că lumina aleargă cu **300.000 km. pe secundă.**

Pe de altă parte marinarii, cu ajutorul eclipselor formate de sateliții lui Jupiter pot determina ora primului meridian și deci locul unde se găsește.

GLUME

— Uite nepoate dragă, îți dărnesc două gulere căci mie îmi sânt mici.

— Mulțumesc iubite unchiule și te rog gândește-te tot la mine când ai și alte lucruri cari-ți sânt mici d-tale... un automobil de exemplu...

La oficiul de plasare se prezintă un chior.

— Cum? Ești fără un ochiu și vrei să intri paznic de noapte?

— Sigur: dorm numai cu un ochi...

DIN SECRETELE POLIȚIEI FRANCEZE

(Urmare de pe pagina 5)

un domn gras și mitel. Indată ce mă zări, își părăsi tovarășul și mă salută cu un zâmbet. Căutai să obții un loc la una din mesele de joc și începui să joc înediat spre a-mi ascunde nervozitatea. Simțeam cum ochii săi ciudați urmăreau fiecare dintre mișcările mele, ochii săi cari erau asemănători unei fiare crude și hrăpărețe.

În după amiaza acesta îmi pierdii cu totul capul. Fiecare joc ce-l făceam părea predestinat spre câștig, și în curând mam pomenit cu o sumă enormă în fața mea.

Spre marea mea surpriză, contesa părea să devie furioasă de norocul meu. La sfârșit mă apucă de braț, zicând:

„Vino, ai câștigat destul. Oprește-te te rog. Nu mai poate dura“.

Ca și când ar fi răspuns cuvintelor sale, grebla cuprierului îmi luă un teanc de bancnote pe care le plasasem pe roșu. Contrar voinței mele, m'am sculat și am urmat-o afară. În realitate aș fi preferat să continui dar — trebuia să-mi fac datoria.

Contesa propune o plimbare cu trăsura și eu acceptasem propunerea sa. „Să mergem la Mentone, zise dânsa, ca să cinăm acolo, și apoi porunci birjarului să se oprească la punctul La Reserve.“

„Ști oare“, îi spusei eu, încercând să râd, „ca ai darul ciudat de a mă face trist. În loc ca prezența D-tale să mă înveselească?“

Ea îmi apucă repede brațul și își fixă privirea ciudată asupra mea. „Atunci am dreptate — ești supus influențelor psihice. Am fost sigură de lucrul acesta, aseară. Oh, ce bine îmi pare, sunt încântată. Uite ce este, eu posed un dar rar. Sunt un fel de prevăzătoare, dar nu pentru fiecare, numai arareori, când întâlnesc un spirit asemănător mie. Atunci porțile viitorului sunt deschise celuiilalt cu al meu, și cu ajutorul dumatiale voi putea întreba viitorul meu și pe al dumitale. Ttrebuie, trebuie să mă lași să încerc!“

În clipa aceasta treceam tocmai pe drumul care ducea spre munți, acelaș drum pe care îl găsiseram pe bietul Humphreys. Știa ea oare de moartea sa, mă întrebam eu? Ca și când ar fi răspuns gândurilor mele, ea își retrase mâna din brațul meu și deveni tăcută. Câteva clipe mai târziu ajunserăm la locul destinat („La Réserve“) și coborâm din trăsura.

„Hai să mergem pe jos până înspre „Roches Rouges“, zise contesa după ce terminasem masa. Sunt niște văgăuni ciudate acolo, cari au exercitat întotdeauna o ciudată fascinare asupra mea. Sunt foarte vechi, de mii de ani. Pe aci trăiau oameni când întreaga această mare nu era decât o imensă livadă unde făceau vânătoare de elefanți. Știu precis lucrul acesta, căci în aceste beciuri am avut viziuni din trecut.“

Ne apropiară de stâncile preistorice. Trecând prin primele două, am traversat și micul pod care ducea înspre a treia. La intrare se văd scheletele unui bărbat și a unei femei uriașe, acoperite de sticlă care-i ferește de vizitatori. Soarele apunea tocmai și o lumină roșie se revărsa în interiorul acestei peșteri. M'am retras pentru o clipă.

„Cum, ți-e frică?“ zise ea râzând desprețuitor. „D-ta, un englez să te temi?“

Totuși mi-era frică într'adevăr, căci știam că acum ajung la o încăierare cu răul necunoscut care emana dela această ființă, agățându-se de subconștientul meu.

Dar mândria mă opri de a spune adevărul, și intrară împreună în peșteră.

Nu-i așa, prietene, că mă vei lăsa să încerc? Nu-ți închipui că de curioasă sunt să cunosc viitorul. D-ta îmi vei fi un instrument perfect. căci sufletul dumatiale vibrea-

ză la fiecare gând al meu. Desigur, ți-ar place să pot ridica vălul, nu-i așa? Ia loc pe această piatră, care slujise drept scaun în vremurile trecute“. Zicând aceasta își puse mâna pe umărul meu și se uită fix în ochii mei.

Ultimele raze ale soarelui aruncău văpăi în ochii aceștia cari se ațintea atât de fioros într'ai mei: flăcări roșii străluciau din profunzimile lor.

Mă cuprinse un leșin, așa că am căzut pe piatră, incapabil de vre'o rezistență. Îmi amintii de sfaturile lui Blanchard, dar acum era prea târziu. Încercai să găsesc fluerul din buzunar, dar nu mă mai puteam mișca. Ca prin vis o văzui scoțând ceva dintr'o pungă, ceva care strălucea tare; era o minge de cristal. Apoi i-am auzit cuvintele următoare: „Uită-te la viitor și spune-mi ce vezi“.

Încetul cu încetul cristalul din mâna ei se întindea — sau mi se părea așa — până ce umplu întregul spațiu. Forme — fantome ce se mișcau — începură să se formeze în centrul său, devenind din ce în ce mai clare. Mă văzui pe mine însu-mi stând în mijlocul unei camere, care era camera mea. În fața mea femeia sta cu mâinile întinse.

Din buzunarele pline, avea fantomă a eului meu scotea teancuri de bancnote, — bani, bani, și iar bani până ce buzunarele erau goale.

Scena aceasta dispăru, și fu înlocuită de alta care se lămură din întunec. Era o cameră unde se afla și o masă de ruletă. Am știut — nu știu cum — că camera aceea se află în Villa Azur. În jurul mesei mai mulți bărbați jucau și vis-à-vis de mine sta contesa. Jucam și eu și câștigam mereu, dar banii câștigați îi înmănam acelei femei. Încă odată imaginația aceasta se dizolvă și de data aceasta văzui o șosea printre munți și clătinându-se pe această șosea mă văzui pe mine însu-mi; de data aceasta însă eram palid și descompus. Cuprins de spaimă văzui că forma care are asemănarea mea ridică mâna care ținea un pistol!

Plin de groază văzui că pistolul este apăsat tâmplei; apoi, un fulger și forma care stătuse drept în picioare, zăcea acum pe jos, văitându-se în chinurile morții. La vederea aceasta, fui cuprins de o mare disperare și strigând cât puteam m'am pomenit șezând tot în peșteră, pe piatra rece și tremurând ca o vargă.

Fără a mai adresa un cuvânt contesei care punea înapoi cristalul în pungă, am alergat pe șosea unde, împiedicându-mă de stânci și pietre, alergam cât puteam, fluierând mereu din micul flueraș de argint pe care mi-l dăduse Blanchard. Auzii deodată pași alergători și brațe puternice mă ridicară, în timp ce un murmur de voci supărate și strigătele ascuțite ale unei femei îmi vestiră că Blanchard nu-și uitase făgăduiala de a veghea asupra-mi.

Fui condus spre hotelul meu unde chemai imediat doctorul. Odată cu înapoarea mea înspre viață și lumina orașului, sănătatea îmi reveni și fui capabil de a povesti șefului meu cele întâmplate. Doctorul îmi administră o injecție de morfină, și ultima mea viziune fu aceea a lui Blanchard aplecat asupra patului meu.

În dimineața următoare m'am simțit mult mai bine, dar groaza acelei zile îmi rămase vie încă multe zile. Pe la orele zece veni d. Blanchard, însoțit de un om înalt cu barbă, pe care îl știam ca Mr. Dufrense dela Siguranța Pariziană.

„Ei bine, amice?, mă salută d. Blanchard. Este limpede acum ceea ce s'a întâmplat celorlalți, ce spui? Numai că ei nu s'au speriat așa ca dumneata. Probabil că ești un bun mediu. Într'adevăr, după cum spu-

nea creatura aceea, sau că ți-o fi pus ceva în vin, la masă. Doctorul este de părerea aceasta. A întrebuițat probabil un anumit narcotic care stimulează imaginația producând halucinații. Un lucru e cert — buzunarele îți erau pline de bani când ai părăsit Cazinou, și banii aceștia se aflau toți în pungă doamnei, atunci când am arestat-o“.

„Ati arestat-o?“ întrebai eu.

„Bineînțeles“.

„Sub ce motiv?“

„Știu prea bine că n'o putem acuza de magie — judecătorii ar râde de noi — și ea jură că dumneata i-ai dat banii. Probabil că așa a și fost — erai influențat sugestiei sale. „Din fericire și d. Dufresne mai are și alte socoteli de regulat cu doamna. Numele său adevărat este Sonia Varonoff. Este rusoaică și este acuzată de a fi fost implicată în moartea unui nobil din Rusia. Oricum ar fi, prietenul nostru Dufresne are o reclamație anterioară, și deaceea o duce la Paris unde va sta închisă câțiva ani“.

„Dar ce însemna toată înscenarea ei?“ îl întrebai, pe prietenul meu.

„Este clar, nu-i așa? Ea făcea întotdeauna cunoștința unui om care-i părea bogat; deoarece însă nu toți erau sensibili sau supuși puterii sale magice, ea vroia să încerce. Deaceea se folosea de orice prilej spre a-i lua cu dânsa undeva într'un loc liniștit și sub pretext de a le prezice viitorul, ea îi hipnotiza.“

„Dar de ce?“

„Sugestie hipnotică ulterioară, dragul meu. Ai văzut că Humphreys ieșise din peșteră deprimat, totuși era în stare normală. Și cu toate acestea el se sinucise în acea noapte. Probabil că jucase și pierduse totul chiar în Villa Azur. Am fost acolo și am găsit ruleta instalată. Apoi sub influența combinată a acestei pierderi și a sugestiei sale, dorința de a se sinucide devenise o obsesie, până ce îi cedă.“

„Aceasta este noutatea sistemului întrebuițat de această femeie. Întâi obține banii, și apoi își asigură tăcerea veșnică a victimelor sale fără a ridica mâna împotriva lor. Fără îndoială este, că ea schimbă metodele după împrejurări. Te rog să stai liniștit în pat până ce te vei face bine. Domnul Dufresne va pleca imediat cu d-na la Marsilia“. Și cu un salut vesel, ambii părăsiră camera.

După cum am menționat la început, Sonia Varonoff n'a fost niciodată dusă la St. Lazare, faimoasa închisoare franceză pentru femei. În drum spre închisoare, ea scăpă de sub paza însoțitorilor ei și se aruncă înaintea expresului de Marsilia, care o zdrobi pe loc.

Aristotel

(Urmare de pe pagina 6)

În anul 334 înainte de Chr. Aristotel a fondat la Atena, o școală în aleele „Lyceului“ și discipolii săi, cari învățau preumblându-se pe cărările acestei grădini s'au numit „peripateticiani“ adică plimbători.

Fiind bănuț de ateism și de filomacedonism (Aristotel a fost preceptorul lui Alexandru, care mai târziu trebuia să ajungă cel Mare, la curtea lui Filip al Macedoniei). Aristotel s'a restras la Chalcis, în insula Eubea, unde a murit în 322, probabil otrăvit.

Dintre nenumăratele sale opere, scrise, vom aminti: Metafizica, Organum sau Metoda, Morala la Nicomac, Politica, Despre suflet, Retorica, Poetica, Fizica, Istoria naturală a animalelor, Despre Părțile animalelor, Despre generația animalelor, Cartea Cerului sau Astronomia, Meteorologia, etc. etc. Multe din adevărurile cuprinse în aceste cărți dăinuiesc și azi, făcându-ne datornicii marelui filosof grec.

pe bucata de lemn din ilustrație, cititorul cu greu ar fi descoperit-o.

Printre ghețurile vecinice spre poli, animalele au blănuri albe, pe când cele din pustii sunt cenușii.

Dacă animalul seamănă cu locul pe unde trăiește el pe deoparte se poate ascunde ușor de dușmani, pe de alta își poate urmări prada neobservat.

În „mimetismul protector“, în imitația de apărare cum am spune pe românește, se întâlnesc cazuri când un animal nesupărător ia înfățișarea unei alte specii periculoasă sau respingătoare.

Fluturile dintâi din ilustrația noastră are un miros atât de greu, că dușmanii săi: maimuțele și păsările nu-l pot mânca. Un alt fluture, care n'are de fel mirosul respingător al celuiilalt se străduiește să semene perfect cu cel dintâi ca astfel să-și păcăliască dușmanii. După cum vedem imitația e perfectă și nu putem tăgădui dibăcia fluturului prefăcut.

La fel multe muște seamănă cu viespele și astfel scapă de dușmani. În rămurelele ultimei figuri sunt mai mulți fluturi vii decât frunze.

Fluturile când stă cu aripele întinse are înfățișarea pe care o vedem în chipul alăturat. Prins de rămurica unui păr nici nu se cunoaște dintre frunze.

Fluturile când stă cu aripele întinse are înfățișarea pe care o vedem în chipul alăturat. Prins de rămurica unui păr nici nu se cunoaște dintre frunze.

Aș vrea să știu...

In această rubrică vom da răspuns întrebărilor de ordin general, ce ni-se vor pune, și vom lămuri orice nedumerire științifică sau practică. Răspunsurile se vor da pe rând, în limita spațiului de care dispunem.

SE VOR SCHIMBA BANII?

SVONUL că banii noștri vor fi schimbați este o scornitură a cătorva negustori cari vor să cumpere bucatele și vitele mai ieftin, așa încât să aibe câștiguri mari.

Pentru că străinii văd că țara noastră propășește, că e bogată și va putea plăti datoriile pe care le are prin străinătate, încă din timpul războiului, ei caută banii noștri tot mai mult. Aceasta face ca lei românesci să se scumpiască, să se urce valuta cum se spune.

Urcarea aceasta nu se face deodată cu mult, ci încetul cu încetul. Mai an pentru 100 de lei se dădeau la Paris (Franța) 10 franci, astăzi pentru 100 de lei francezii plătesc 15 franci.

În negoțul din țară această urcare făcută pe încetul trebuie să se arate într'o domoală ieftinire a mărfurilor. Grăul ca și postavul, ca și fierul și toate celelalte lucruri de care are nevoie omul s'ar conveni să se capete în anul acesta cu prețuri mai coborâte (cam cu douăzeci de lei la fiecare sută) ca în anul trecut.

De fapt însă viața nu s'a ieftinit. Negustorul tot atâta ia pe marfă — dacă nu mai mult. Atunci nici săteanul nu-și poate vinde bucatele și vitele mai ieftin.

Și de ce nu s'a ieftinit viața cum se convenia? Tocmai pentru că oamenii au de plătit datorii pe care le-au făcut când totul era scump și nu pot să le plătiască dacă n'or vinde mărfurile lor tot scump. Urcarea leului — de schimbarea banilor nici vorba nu este — până când să ajungă tot atât cât a fost înainte de război, până când 100 lei să coste la Paris 100 franci este o afacere tare depărtată: — zece cincisprezece ani. Până atunci cu încetul fiecare își achită datoriile sale.

DE CE ROȘIM OUĂLE DE PAȘTI?

SUNT o mulțime de legende care să explice de ce roșim ouă de Paști. Cea mai frumoasă și mai apropiată de adevăr ni se pare una pe care am aflat-o în Ardeal.

Cică în ziua învierii, dimineață în revărsatul zorilor, Domnul Christos a ieșit înaintea unei femei care venia în târg la Ierusalim cu un ouș de ouă. Femeia când a văzut pe Isus s'a aruncat la picioarele Sale cuprinsă de cucernică bucurie. Domnul a ridicat-o din țărână și

i-a spus blând: „Du-te în cetate și spune tuturor să nu fie întristați c'am învial!“

—Nu mă vor crede Doamne, dacă nu-mi dai un semn, să vadă c'am vorbit cu Tine.

Și Domnul Christos a dat un semn femeii toate ouăle din coș s'au roșit. Și nimeni până atunci nu mai văzuse ouă roșii, și căți au văzut au crezut în adevărul spuselor femeii și au adus osanale lui Dumnezeu c'a învial Isus. Și deatunci a rămas obiceiul ca de Paști să roșim ouă.

CUM SE POATE OBTINE O ÎNGĂDUIRE PENTRU INSTALARE DE RADIO?

PENTRU ca cineva să-și poată instala acasă un aparat radio-fonic e nevoie să ceară autorizație dela dirigintele Poștei din reședința comisiei regionale din care face parte.

Cererea se face astfel:

Domnule Director General,

Subsemnatul..... domiciliat..... vă rog binevoiiți a-mi acorda autorizația de-a instala un post radiofonic de recepție la locuința mea.

Declar că mă voi supune tuturor dispozițiilor legale.

Primiți vă rog, asigurarea deosebitei mele stime

Această cerere se timbrează cu un timbru de opt lei.

Împreună cu ea se înaintează:

1) Un act de moralitate care se scoate dela primărie.

2) Un act de cetățenie, care se scoate tot de acolo. (Străinii vor aduce un act de cetățenie din partea legației respective.

3) Un angajament cu următorul conținut:

Subsemnatul..... domiciliat în..... declar că instalez aparatul radiofonic de recepție de tipul..... numai în vederea distracției mele sau a familiei și că nu-l voiu folosi în scopuri nepermise. Mă oblig să urmez toate dispozițiile legale privitoare la instalațiile radiofonice. După aprobarea instalării se plătește o taxă de 500 lei anual și apoi postul radiofonic poate fi pus în funcțiune.

75% din cereri se aprobă. Până azi s'au dat circa 3000 de autorizații în țara noastră, pe când în Cehoslovacia numărul celor cari și-au instalat radio trece de 180.000

VIAȚA SPORTIVĂ ÎN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

„INTRECEREA” LA UNIVERSITATEA DIN OXFORD

Alergarea sa făcut pe o distanță de $\frac{3}{4}$ km. care a fost parcursă în 2 minute. Premiul a fost câștigat de D. C. White.

Una dintre cele mai frumoase poziții fotografiate la alergările de câini din Ranelagh.

Alergările de cai la Lower Stanton.

FĂ ACESTE MIȘCĂRI ÎN FIECARE SEARĂ ȘI DIMINEAȚĂ

Curiozități din lumea mare

BĂIAT SAU FATĂ?

Miss Millicent Gluck se simte mai bine în costume bărbătești decât în cele ale sexului ei, pe care le-a lepădat încă de acum zece ani, și adesea este luată drept bărbat.

DIIGENE CEL MODERN

„Sin-Sin” (Păcat-Păcat), căci astfel se numește câinele de mai sus, este cel mai mic din rassa lui, cântărind abia 600 grame. El încapă într'un pahar de apă.

O CĂSĂTORIE CURIOASĂ

— Un om de 65 de ani se căsătorește cu o copilă de 11. —

— Tribunalul refuză anularea căsătoriei. —

O căsătorie curioasă a avut loc mai dăunăzi la Tampa (Florida), căsătorie în care Jim Driggers în etate de 65 ani a luat de soție pe Maria Johnson, o copilă de 11 ani. Intreg orașul — avocați, societățile de ocrotire (care în America abundă) a copiilor și fetelor tinere și alții — s'au răscolat împotriva acestei presupuse barbarii „albe”, stăruindu-se pe lângă noua pereche ca să „divorțeze”. Dar ei n'au voit cu nici un preț. Cazul a ajuns înaintea Tribunalului, și cu toată insistența, argumentele și implorările până la lacrimi ale avocaților și altor conducători sociali, Tribunalul a dat câștig de cauză mirilor, anunțând că nu există lege în baza căreia să poată opri sau anula o căsătorie în care părțile nu vor să divorțeze.

Mașină de numărare și sortare a banilor de orice mărime.

Sportul între Maimuțe

GRUPA OXFORD CITY DIN ANGLIA LA PETROȘENI (Fotografia de Emil Heytes)